

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Hakimler ve Savcılar Kurulu 2020 yılı yaz kararnamesi ile 4 bin 163'ü adli, 465'i idari olmak üzere 4 bin 628 hakim ve savcının görev yeri değişmiştir. Bu kararname ile CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Man Adası açıklamaları nedeniyle Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a 679 bin TL'lik tazminat ödemesine ilişkin kararları bozan İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi Başkanı Fatih Kılınçaslan, İstanbul Hakimliğine atanırken, Yargıçlar Sendikası Genel Başkan Yardımcısı İbrahim Fikri Talman, İstanbul Anadolu Hakimliği'nden Van Hakimliği'ne sürülmüştür. Yine Yargıçlar Sendikası Üyesi, Gebze Hâkimi İlker Çetin, isteği dışında Aksaray'da görevlendirilmiştir.

17 Aralık yolsuzluk soruşturmasına takipsizlik kararı vererek, dosyayı kapatan İstanbul Savcısı Ekrem Aydın, İzmir Cumhuriyet Başsavcı Vekilliği'ne atanırken, Deniz Feneri yolsuzluğunu soruştururken görevden alınan Ankara Cumhuriyet Savcısı Abdolvahap Yaren, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı olmuştur. FETÖ döneminde açılan 28 Şubat davasında tutuklu olan emekli askerleri tahliye eden Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Tayyar Köksal, tenzil-i rütbe ile Yargıtay Savcılığı'na gönderilmiştir.

Söz konusu kararname ülkemizde yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının korunmadığını, hakim ve savcılarının liyakat, kıdem deneyim gibi kriterler gözetilmeksizin, siyasal iktidarın isteği doğrultusunda atamalarının yapıldığının açık bir göstergesidir. Bununla birlikte bu atamalar hukukun üstünlüğünü tartışmaya açacak, yargıç güvencesi ilkesini zedeleyecek niteliktedir. Mesleklerini yaparken bağımsız ve tarafsız olması gereken hakim ve savcılarının verdikleri kararlar atamalarına esas teşkil eder hale gelmiştir.

Hakim ve savcı atamalarında iradeleri dışında, talebi olmadığı halde görev yerlerinin değiştirilmesi yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını zedeleyecek en önemli unsurlardan biridir. Kendi iradesi dışında yapılan görevlendirmeler hakim ve savcılarının bağımsızlığını yok eden yürütmenin yargı üzerindeki baskısını arttıran bir durumdur.

Nitekim Türkiye 2019 yılı Hukukun Üstünlüğü Endeksinde 126 ülke arasında 109'uncu sırada yer alırken, Dünya Ekonomik Formu'nun yayınladığı verilere göre de Türkiye, dünya yargı bağımsızlığında 111. Sırada yer almaktadır.

Ülkemizdeki hakim ve savcılarının atamaları ile bağımsızlıklarına ilişkin Avrupa Birliği İlerleme Raporlarında da çok ciddi eleştiriler yapılmış, 2019 AB İlerleme Raporunda "Hâkimlerin ve savcılarının ihraç edilmeleri ve görev yerlerinin rızaları dışında değiştirilmesinin yarattığı caydırıcı etki devam etmekte ve bu durum,

otosansürün yaygınlaşması riskini oluşturmaktadır. Yargının yürütmeden bağımsız olmasını sağlamak veya Hâkimler ve Savcılar Kurulunun bağımsızlığını artırmak için yasal güvencelerin yeniden tesis edilmesine ilişkin hiçbir tedbir alınmamıştır” denirken, 2018 yılı AB İlerleme Raporu’nda “HSK, büyük çaplı açığa almalara ve hâkim ve savcılarının görev yerlerini değiştirmeye devam etmiştir. Hâkim ve savcılarının işe alınmasında ve terfisinde nesnel, liyakate dayalı, tektip ve önceden belirlenmiş kriterlerin bulunmamasına ilişkin kaygıların giderilmesine yönelik herhangi bir çaba gösterilmemiştir” ifadelerine yer verilmiştir.

Bu çerçevede;

- 1) Hakim ve Savcılar atamalarında hangi kriterler esas alınmaktadır?
- 2) Hakim ve savcılarının atamalarının kendi iradeleri dışında yapılmasının nedeni nedir? Yargı bağımsızlığını ve tarafsızlığını ağır olarak etkileyen bu uygulamayı değiştirecek misiniz?
- 3) Hakim ve Savcılar 2020 yılı yaz kararnamesi ile İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi Başkanı Fatih Kılınçaslan’ın, İstanbul Hakimliğine atanmasının nedeni nedir?
- 4) Hakim ve Savcılar 2020 yılı yaz kararnamesi ile Yargıçlar Sendikası Genel Başkan Yardımcısı İbrahim Fikri Talman’ın, İstanbul Anadolu Hakimliği’nden Van Hakimliği’ne gönderilmesinin nedeni nedir?
- 5) Hakim ve Savcılar 2020 yılı yaz kararnamesi ile Yargıçlar Sendikası Üyesi, Gebze Hâkimi İlker Çetin’in, isteği olmamasına rağmen Aksaray’da görevlendirilmesinin nedeni nedir?
- 6) Hakim ve Savcılar 2020 yılı yaz kararnamesi ile 17 Aralık yolsuzluk soruşturmasına takipsizlik kararı vererek, dosyayı kapatan İstanbul Savcısı Ekrem Aydın’ın, İzmir Cumhuriyet Başsavcı Vekilliği’nde görevlendirilmesinin nedeni nedir?
- 7) Hakim ve Savcılar 2020 yılı yaz kararnamesi ile 28 Şubat davasında tutuklu olan emekli askerleri tahliye eden Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Tayyar Köksal’ın, tenzil-i rütbe ile Yargıtay Savcılığı’na gönderilmesinin nedeni nedir?
- 8) Hakim ve Savcılar 2020 yılı yaz kararnamesi ile isteği olmadığı halde görev yeri değişen -her biri ayrı ayrı belirtilmek üzere- hakim ve savcı sayısı kaçtır? Bu görevlendirmelerden kaç hakim ve savcı sendika üyesidir?
- 9) Hakim ve savcılar 2020 yılı yaz kararnamesinde her biri ayrı ayrı belirtilmek üzere kaç hakim ve savcı tenzil-i rütbe olacak şekilde görevlendirilmiştir?